

Uitwerking aantekeningen Workshop Gegevensmanagement 30/ 10'19

1. Opening & Kennismaking

Wim Stolk opent de workshop en neemt het programma door van de middag.

Alle deelnemers tekenen hun eigen Avatar op het bord en schrijven daarbij wat zij graag terug zien na deze workshop. Wat zij niet terug willen zien en wie zij zijn als zij zich niet met gegevensmanagement bezig houden (zie foto's?).

De deelnemers waren:

- Jaap van den Berg (Adviseur bij DUO) , hij zal ook de pitch doen van de Gegevensverkeerswet
- Emile van der Maas (Strategisch adviseur voor ICT-architectuur en duurzame organisatie(herinrichting) , hij zal de pitch doen van Wendbaar wetgeven
- Arjen de Ruitter (Informatiearchitect bij EZ/ RVO)
- Ralph Barten (Enterprise Architect bij SVB Sociale Verzekeringsbank)
- Wilfried Bloemberg (Strategic Business Architect bij de Belastingdienst)
- John Zwart (Informatie- en applicatiearchitect bij Raad voor de Kinderbescherming)
- Reeeward Bousema (Enterprise en Domein architect bij de KvK)
- Henk Nijstad (Domeinmanager Onderwijsstandaarden bij Kennisnet, ROSA)
- Dick Krijtenburg (Senior adviseur bij Geonovum)
- Radbout van der Linden (Beleidsadviseur Gegevensmanagement bij de Gemeente Breda)
- Wim Stolk (Gegevensmanagement Datamanagement Datagovernance)
- Eric Brouwer (Programmamanager NORA)
- Marieke Vos (Beheerder NORA)
- Sandra van Dalen (Secretaris Gebruikersraad NORA)

Aan de hand van deze workshop is de centrale vraag die we willen beantwoorden of het framework van de NORA houdbaar is, of dat er iets aangepast zou moeten worden. Het is belangrijk een visie te ontwikkelen op het thema gegevensmanagement.

Belangrijk hierbij is om vier deelvragen beantwoord te hebben:

- a) Wat zijn de randvoorwaarden van de visie?
- b) Wat moet er in de visie?
- c) Wat komt overeen tussen de verschillende ideeën?
- d) Wat verschilt tussen de verschillende ideeën?

Gedurende de hele middag kan men zijn antwoorden kwijt op de verschillende flipover vellen (zie foto's)

2. Uitgangspunten van een visie

Wim geeft aan dat er al is nagedacht over de uitgangspunten van een visie en legt deze uitgangspunten ter discussie voor aan de deelnemers:

- Trendongevoelig
- Toekomstbestendig
- Techniekvrij
- Ruimte voor voor- en tegenargumenten
- Product moet deelbaar zijn en gedeeld worden

De deelnemers geven aan dat er ook nagedacht moet worden waarom er een visie nodig is. Wil je een probleem oplossen bijvoorbeeld. Het zou een doel moeten dienen, het is je bestaansrecht.

Goede uitgangspunten zouden toekomstbestendig moeten zijn. En wil je uitgangspunten benoemen, of principes (een voorbeeld van principe wordt genoemd b.v. transparantie).

Ook wordt stilgestaan bij de definitie van een visie. Is het een aansprekend beeld van waar je naar toe wilt? Is het een gedeelde stip op de horizon? Is het de reden van je bestaan? Wat wil je uitdragen naar de wereld om je heen?

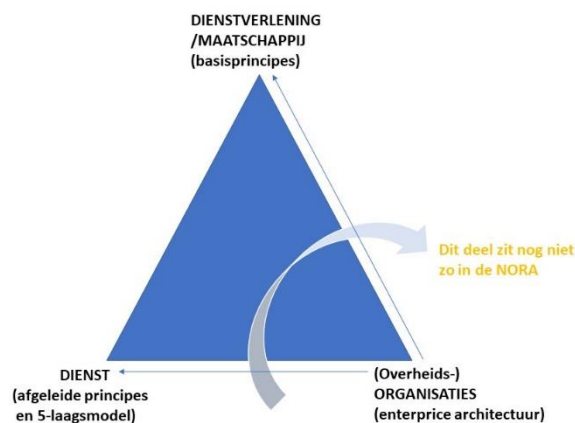
3. Visie Eric Brouwer NORA

Eric refereert aan een presentatie (Gegevens de baas) die hij op 4 april 2019 heeft gegeven in Amersfoort over gegevensmanagement en geeft aan dat gegevens de bron zijn van onze informatievoorziening.

Een deel uit de presentatie gaat over het 5-laagsmodel van de NORA.

Daarna tekent hij een driehoek:

NORA richt zich op de ontwikkeling van de Dienst middels de afgeleide principes (AP). Tevens richt de NORA zich op de Dienstverlening naar burgers/ maatschappij met de basisprincipes (BP).

Eric geeft aan dat het deel van (overheids)Organisaties en wat zij kunnen toevoegen aan de Dienst en de Dienstverlening nog onvoldoende belicht wordt in de NORA. Meestal zijn de Enterprise Architecten daarmee bezig en elke organisatie en/of afdeling binnen een organisatie kijkt vanuit zijn eigen koker. Met deze driehoek geeft Eric aan wat de toegevoegde waarde is van het deel (overheids)Organisaties voor de Dienst en de Dienstverlening. De NORA maakt verbinding tussen domeinen.

Eric geeft aan dat het belangrijk is dat je meer deelt over wat je doet. Misschien zijn anderen er ook al mee bezig en gebruikt deze driehoek in de discussie tijdens de pitches.

Als reactie op het 5-laagsmodel wordt aangegeven dat het netwerk onderaan staat, terwijl men in organisaties vanuit het netwerk moet werken, om je klant tevreden te houden. Dus netwerk zou wat hen betreft bovenaan moeten staan.

Eric geeft aan dat het niet uitmaakt waar je begint. In principe loopt de dienstverlening door de 5 lagen heen en komen de 5 lagen elke keer weer terug en is het meer iets circulairs en dan kan netwerk ook bovenaan staan. Het 5 laagsmodel is een view en kan elke vorm van sortering hebben.

Eric legt het 5-laagsmodel verder uit. Zie ook <https://www.noraonline.nl/wiki/Vijflaagsmodel>

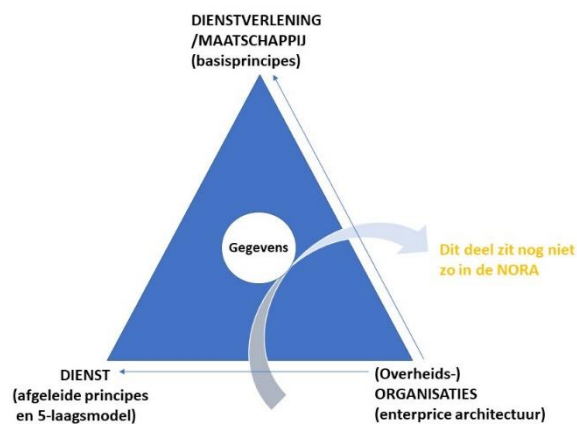
Er wordt aangegeven dat er veel verscheidenheid is aan wetten en regelgeving. Dit zijn papieren blauwdrukken/ structuren en dat geeft spanning in de dienstverlening.

De kern is om in gesprek te gaan op basis van de driehoek. Een goed voorbeeld hiervan is ROSA. Zij zijn in gesprek gegaan met de CIO offices op basis van het 5 laagsmodel en hebben gevraagd hoe het domein is georganiseerd, wat er in gaat veranderen en de vraag hoe men hierop gaat reageren. Op deze manier heeft ROSA veel beschreven. Zie ook:

[https://www.noraonline.nl/wiki/ROSA_\(Referentie_Onderwijs_Sector_Architectuur\)](https://www.noraonline.nl/wiki/ROSA_(Referentie_Onderwijs_Sector_Architectuur))

Het zou mooi zijn als gegevensmanagement meer grip zou krijgen op wet-en regelgeving en dat nieuwe wetten getoetst worden op het feit dat beleidsmakers en juristen geen zaken bedenken, die in de uitvoering voor 10 jaar ellende zorgt.

Wellicht zou in het midden van de driehoek het woord “gegevens” gezet moeten worden. En zou je richting de hoeken lijntje moeten trekken en het proberen te benoemen.

4. Plenaire aanzet en toelichting

Wim licht de 4 flipovervellen toe en vraagt of iedereen n.a.v. de bovenstaande informatie de volgende punten op de flipovers wil vullen:

- Wat zijn de randvoorwaarden van de visie?
- Wat moet er in de visie?
- Wat komt overeen tussen de verschillende ideeën?
- Wat verschilt tussen de verschillende ideeën?

5. In twee groepen: Wendbaar Wetgeven en Gegevensverkeerswet

Wim geeft de inleiding voor de verdeling van de twee groepen en introduceert de onderwerpen. Hij gaf aan dat men merkt dat in de discussies het afgelopen jaar twee tegenstrijdige bewegingen terug werden gezien:

- a) De meeste problemen ontstaan in de wetten, dus we moeten daar iets aan doen voordat we ze op kunnen lossen.
- b) In de praktijk gaat nog een hoop fout dat we op kunnen lossen zonder de wet te veranderen – en als we dat goed doen kunnen we wellicht de wetgever ook overtuigen.
De vraag is om vanuit de pitch Gegevenswetgeving en Wendbaar Wetgeven op te schrijven wat je in de visie denkt nodig te hebben en elkaar probeert te vinden in een presentatie/ plaatje.

6. Opbrengst groepsdiscussie

Jaap van den Berg geeft in zijn presentatie aan dat gegevensverkeer meestal via een universeel patroon verlopen. Daarbij zijn actoren betrokken in verschillende rollen. Gegevens worden op verschillende manieren verwerkt door de diverse actoren. Er wordt vastgelegd, gekopieerd, overgezet, vertaald, gewijzigd, actueel gehouden, gebruikt en verwijderd. Hierbij wordt veel gedupliceerd en komen veel gegevens niet meer uit de bron. Tevens zijn dit handelingen uit een papieren tijdperk. Als je er een goede analyse op los laat dan hou je veel minder verwerkingen over. B.v. tussen de actor “verstrekker” en “uitvoerende” zal de verstrekker voornamelijk vastleggen, actueel houden en verwijderen en de uitvoerende alleen nog maar gebruiken. Dit betekent b.v. dat je niet meer hoeft te dupliceren (maar wel b.v. cashen), minder datalekken, minder werk.

Jaap geeft aan dat in 9834 wetten allemaal los van elkaar iets zeggen over het gegevensverkeer. Hierdoor wordt het onmogelijk om domein overstijgend samen te werken. Zijn stelling is dus: “Maak een gegevensverkeerswet”

In deze wet leg je vast welk gedrag vertoont moet worden om gegevens uit te wisselen. Net als in de verkeerswet, waar b.v. wordt afgesproken dat we in Nederland rechts rijden. Dit leidt dan vanzelf tot kwaliteitscriteria. En minder wetten.

Opmerkingen vanuit de groep:

- Je gaat dan ook andere gegevens opslaan. Namelijk niet meer de gegevens zelf, maar of je de gegevens juist hebt uitgevraagd (juiste algoritmes).
- De wet gaat bepalen dat er genormaliseerd moet worden
- Je krijgt een auditable trail
- De wetten moeten getoetst worden aan de kwaliteitsnormen
b.v. verzin geen nieuwe termen/ of leg uit waarom er een nieuwe term moet komen en je neemt niet daardoor niet meer alle uitzonderingen op.
- Meer standaardiseren en uniformeren/ normaliseren. De flexibiliteit blijft dan door de algoritmes.

Jaap geeft aan dat hij uitwisselen los heeft gemaakt van gebruik. Het uitwisselen is generiek te regelen via zo'n wet. Jaap geeft aan dat de Algemene Wet Bestuursrecht een mooi voorbeeld is. Je maakt de parameters eenvoudiger, maar het wetten maken beperkter.

Opbrengst Pitch gegevensverkeerswet

Stelling: “Met een gegevensverkeerswet zullen we onze wetten over gegevensuitwisseling uniformeren.” Deze formulering is nog niet af. Er zal nog gekeken moeten worden naar een eenduidige formulering en misschien is het een idee om de stelling vanuit de gebruiker te formuleren.

De andere groep heeft aangevuld:

- Pitch BRP
- Pitch Wendbaar Wetgeven

7. Call to action/ vervolg

Er is veel input gegeven. Belangrijk is dat dit nu verder wordt uitgewerkt door de expertgroep. Het zou een idee zijn om stukjes via het eigen social media netwerk te posten en via de NORA Online pagina Gegevensmanagement. Om zo te delen dat er een groep mee bezig is en wat de expertgroep dan allemaal aan het doen is. Hiermee trigger je wellicht dat anderen reageren, die er ook mee bezig zijn.

Afspraak is dat alle aantekeningen worden uitgewerkt in één discussiestuk voor de NORA Online pagina Gegevensmanagement en dat daarnaast kleine stukjes (b.v. statements, plaatje 5 laagmodel, uitspreken, foto's) via social media worden gedeeld door Ralph, John en Emile en dat zij een mailtje sturen aan de rest van de groep als reminder dat zij ook stukjes delen via hun eigen social media netwerk.